

Kehtna Kutsehariduskeskuse bussijuhi täienduskoolituse õppekava

ÕPETAMISE EESMÄRK JA KORRALDUSLIKUD ALUSED

1. **Täienduskoolituse eesmärk** on süvendada, täpsustada ning värskendada bussijuhi tööks vajalikke teadmisi ja oskusi, keskendudes eelkõige liiklusohutusele ja säästlikule sõidule.
2. Käesoleva õppekava aluseks on MKM määrus nr 29 06.06.2018 „Autojuhi ameti- ja täienduskoolituse kord, koolituse õppekavad, nõuded autojuhi koolituse korraldamise õppekavale ja õppekava koostamisele, nõuded autojuhi teadmistele ja oskustele ning pädevustunnistuse vorm“.
3. Kooli õppetöö korralduslikuks aluseks on eelnimetatud määrus.
4. Koolitusel osalemiseks esitab isik koolitajale:
 - juhiloa, kus on märgitud D- või DE-kategooria sõiduki juhtimisõigus
 - pädevustunnistuse, kui juhiloal puudub vastav kirje
5. Koolitaja võib nõuda isikult täiendavate andmete ja dokumentide esitamist, mis tõendavad tema vastavust autoveoseaduse § 37 lõigetes 1 ja 2 ning § 74 lõikes 3 sätestatud nõuetele.
6. Koolitaja esitab hiljemalt üks päev pärast koolituse algust Maanteeameti asjaomases veebikeskkonnas autenditult õpperühma nimekirja.
7. Teooriaõppe toimub auditoorsete tundidena.
8. Tunni kestus on 45 minutit. Lubatud on kasutada paaristunde kestusega kuni 90 minutit.
9. Õppetöö maht on 36 tundi.
10. Koolitaja võib arvestada isiku poolt koolitaja või mõne teise koolitaja juures eelnevalt läbitud õppeainega ja sellest tulenevalt vähendada täienduskoolituse mahtu. Arvesse võetav õppeaine ei tohi olla läbitud rohkem kui viis aastat enne täienduskoolituse algust.
11. Lähtuvalt õpperühma liikmete ametikoolituse teadmiste tasemast valib lektor konkreetse õppeaine käsitlemisel rõhuasetuse.
12. Koolituse kestus on vähemalt neli päeva.
13. Kui õpilane on mõjuva põhjuseta puudunud rohkem kui 90% kooli õppekavas ettenähtud tundidest, on koolitajal õigus õppilane kustuda kooli õpilaste nimekirjast ja koolitamise eest makstud tasu ei kuulu õppijale tagastamisele.

TEGEVUSED JA MEETODID ÕPIVÄLUNDITE SAAVUTAMISEKS

Auditoorsetes teooriatundis kasutatakse järgmisi õppemeetodeid:

- aktiivne loeng
- visualiseerimine
- rühmatöö
- probleemülesannete lahendamine
- arutelu tekitamine ja suunamine
- kogemuste jagamine
- jms

HINDAMINE JA EKSAMINEERIMINE

1. Koolitus lõpeb teoreetiliste teadmiste eksami sooritamisega koolitusasutuses.
2. Eksami viib läbiksamikomisjon, mille koosseisu määrab koolitusasutuse juht.
3. Eksami eesmärgiks on selgitada objektiivselt välja õppija teadmised ja hoiakud õppekavas esitatud valdkondades.
4. Eksamil on valikvastustega küsimusi vähemalt 25, mis hõlmavad õppekavas esitatud õppeaineid. Koolitajal on õigus suurendada eksami küsimuste arvu, sealhulgas liiklustemaatiliste küsimustega.
5. Küsimuse vastus loetakse õigeks, kui valikvastustes on ära märgitud kõik õiged vastused.
6. Eksamil rakendatakse hindamissüsteemi põhimõttel «jah» – sooritas, «ei» – ei sooritanud.
7. Eksam on sooritatud, kui eksamineeritav vastab õigesti vähemalt 70% küsimustest.
8. Eksami tulemus tehakse õpilasele teatavaks vahetult peale eksami sooritamist.
9. Koolitaja esitab asjaomases Maanteeameti veebikeskkonnas autenditult hiljemalt üks päev pärast eksami toimumist õppekava läbinud ja eksami sooritanud isikuteksamiprotokollid.
10. Eksami ebaõnnestumisel on õpilasel õigus korduseksamile.
11. Korduseksami aja määrab koolitaja, kuid eksam ja korduseksam ei toimu ühel ja samal kuupäeval.
12. Enne korduseksami sooritamist on koolitajal õigus nõuda õpilaselt lisatasu vastavalt koolis kehtestatud hinnakirjale.
13. Kui õpilasel ebaõnnestub ka korduseksam, on koolitajal õigus õpilane kustuda kooli

BUSSIJUHI TÄIENDUSKOOLITUSE ÕPPEKAVA ÕPPEAINED JA MAHUD

Õppeaine nimetus	Lektorid/Spetsialistid	Tunnid
1. Autovedude korraldamine	Aivar Kuivkaev Tiit Reino	9
2. Autojuhi õigused, kahustused ja vastutus	Aivar Kuivkaev Tiit Reino	5
3. Sõiduki tundmine	Aivar Kuivkaev Tiit Reino	8
4. Autojuhi amet	Aivar Kuivkaev Tiit Reino	6
5. Liiklus	Aivar Kuivkaev Tiit Reino	7
Teoreetiliste teadmiste eksam	Eksamikomisjon	1
Kõik kokku		36

ÕPPEAINETE TEMAATILINE PLAAN

1. Autovedude korraldamisega seonduvalt peab autojuht teadma:

- 1) autovedude olemust, partnerite ja kontaktisikute erinevad nõudmisi ja ootusi, autovedude tähtsust vedude üldises mahus, autoveo liikide iseärasusi riigisisel, rahvusvahelisel, oma kulul korraldataval veol ja veol tasu eest ning autovedudel kasutatavaid ettevõtlusvorme ja nende erisusi;
- 2) autoveo tegevusalale juurdepääsu ning tegevusalal tegutsemise nõudeid, välislepinguid ning neist tulenevaid piiranguid, vedaja vastutust autoveo korraldamisel ja veolubade süsteemi;
- 3) logistika ja transpordiökonomika aluseid, komponente ning põhimõtteid;
- 4) autovedudel kasutatavaid kindlustusi;
- 5) autovedudel valitsevaid ohte ning ohu ennetamise põhimõtteid;
- 6) järelevalvepõhimõtteid, järelevalveametite õigusi ja tehnöulevaatuse läbiviimise nõudeid;
- 7) autojuhi koolituse, lähetamise ning sõidu- ja puhkeaja planeerimise ja arvestamise valdkonnaga seonduvaid nõudeid;
- 8) transpordi infrastruktuuri kasutamise, maksustamise ning teekonna planeerimise põhialuseid ning piiranguid.

Lisaks:

- 1) sõitjateveo korraldust reguleerivaid õigusakte, erinevaid veoliike, sõitjateveol nõutavaid dokumente, nende tähendust ja täitmist autojuhile vajalikus ulatuses;
- 2) liiniveo korraldamise põhimõtteid ja nõudeid, nõutud dokumente, liinivedude

korraldamise pädevaid asutusi ning avaliku teenindamise lepingu alusel korraldatava liiniveo erisusi;

3) rahvusvahelisel veol sõitjatelt nõutud dokumente, piiriületuse protseduure ning erisusi võrreldes Euroopa Liidu ja kolmandate riikidega ning tegevusi piiriületuseks vajalike dokumentide puudumisel;

4) liinivedudel rakendatavaid sõiduõiguse ning sõidusoodustuste põhimõtteid;

5) pagasi- ja saadetiseveo korda, nõudeid pagasi paigutamisele ning lubatud sisule ja mõõtmetele;

6) puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute teenindamisele kehtivaid nõudeid ning selliste isikute teenindamise erisusi;

7) autojuhi ja sõitjate õigusi ning kohustusi.

2. Autojuhi õiguste, kohustuste ning vastutusega seonduvalt peab autojuht teadma:

1) töölepingu ja muu võlaõigusliku lepingu alusel töötamise nõudeid, poolte õigusi ja kohustusi, erinevat tüüpi lepingute sõlmimist, muutmist, lõpetamist, tööaja ja -tasu arvutamise erisusi, kinnipeetavaid makse ning võimalikke hüvesid;

2) autojuhi tsiviil- ning karistusõigusliku vastutusega seonduvaid nõudeid autojuhile vajalikus mahus ning autojuhi rikkumiste mõju vedaja tegevusele.

3. Sõidukiga seonduvalt peab autojuht teadma:

1) sõiduki põhiagregaatide ja süsteemide tööpõhimõtteid, kasutamise piiranguid, sagedamini esinevaid rikkeid ning nende kõrvaldamise viise;

2) sõiduki põhiagregaatidele, süsteemidele, varustusele ning sõidumeerikule ja kiiruspiirikule kehtestatud tehnonõudeid;

3) sõiduki mõõtmetest tulenevaid ohte, eelkõige seoses vähekaitstud liiklejatega.

4. Autojuhi ametiga seonduvalt peab autojuht teadma:

1) tööohutuse ja töökaitsega seotud poolte õigusi, kohustusi ja vastutust;

2) tööõnnetuse põhjuseid teel, laadimisel ja sõiduki hooldamisel, riskitegureid, tööõnnetusega seotud lisaohte, tööõnnetuse ennetamise põhimõtteid ning vajalikke tegevusi õnnetuse toimumisel;

3) autojuhi terviseriski põhjuseid, sealhulgas stress, müra, vibratsioon, saastatud õhk, pikka aega istumine, töö- ja puhkeaja nõuete eiramine, tavatud tööajad, muutuvad ilmastikutingimused;

4) juhi töökoha ergonoomiat ja valedest töövõtetest tulenevaid ohte;

5) suhtlemispsühholoogia ja suhtlemise põhialuseid ning klienditeeninduse põhimõtteid ja häid tavasid, tüüpilisemaid probleemeid olukordi tellijate, järelevalve ja teiste kontaktisikutega, probleemsete olukordade lahendamise viise ja meetodeid.

Lisaks:

1) autojuhi ohuolukorras tegutsemise ning sõitjate evakueerimise põhimõtteid;

2) sõitjate ja lastegruppide veole kehtestatud erinõudeid ning veo piiranguid;

3) agressiivse sõidustiili ning ebaõigete sõiduvõtete kasutamisest tulenevaid ohte ning tagajärgi sõitjale;

4) autojuhile vajalikke suhtlemis- ning klienditeenindusoskusi erinevate kategooriate sõitjatega suhtlemisel;

5) sõitjate teenindamise taset mõjutavaid tegureid ja põhjusi ning juhi- ja reisijateruumi kütte- ja ventilatsiooniseadmete õige kasutamise nõudeid;

6) probleemsete sõitjatega käitumise reegleid, enamlevinud probleemide põhjuseid ning autojuhi ja asjaomaste ametiisikute õigusi korda rikkunud sõitjate korralekutsumiseks või sõidukist kõrvaldamiseks.

5. Liikluses osalemisega seonduvalt peab autojuht teadma:

- 1) sujuva, ohutu, riske vältiva ning keskkonda säästva sõiduviisi põhimõtteid;
- 2) erinevates tee- ja ilmastikuoludes sõitmise põhimõtteid, ohutust mõjutavaid tegureid ning ohu ennetamise põhimõtteid;
- 3) autojuhi tööks vajalikke põhiteadmisi liikluspühholoogias ning autojuhi tööd mõjutavaid tegureid, sealhulgas isiksuse eripärad, väsimus, stress, alkohol, narkootikumid, erinevad haigused;
- 4) ametialal esinevaid peamisi liiklusõnnetuse põhjuseid, õnnetusega seotud lisaohte ning vajalikke tegevusi õnnetuse toimumisel.

ÕPPEMATERJALID

1. Lektori poolt koostatud konspektid (PowerPointid)
2. Juhi ametikoolitusega seonduv seadlusandlus
3. Bussid. Õppematerjal. EAKL
4. Buss Vanhool T915 Alicron, reg nr. 186 BFX